

BARDU KOMMUNE

Postboks 401

9365 BARDU

Saksbehandler, innvalgstelefon

Hanne M. K. Hanssen, 75 53 15 54

Klagebehandling - Kommunestyrets vedtak i sak 34/2019 - Snøscooterløype 3 - Bardu

Fylkesmannen i Nordland ble ved Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 22. mai 2019 oppnevnt som settefylkesmann i saken.

Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak om å fastsette snøscooterløype 3 fra Ostu til Tomasodden på Leinavatn. Kommunen har adgang til å legge stor vekt på ønsket om en snøscooterløype i området, og har gjennom avbøtende tiltak tatt tilstrekkelig hensyn til friluftslivsinteresser og naturmangfold.

Sakens bakgrunn

Fylkesmannen i Nordland opphevet i vedtak av 7. november 2018 kommunestyrets vedtak om å fastsette snøscooterløype 3 fra Ostu til Tomasodden på Leinavatn, inkludert avstikkere til Lappbukta og Maisabukta. Begrunnelsen var at kommunen ikke hadde tatt tilstrekkelig hensyn til friluftsliv og naturmangfold.

Kommunestyret i Bardu vedtok den 13. februar 2019 i sak 34/2019 forskrift om kommunalt løypenet for snøscooter, der løype 3 inngår. Avstikkerne til Lappbukta og Maisabukta er tatt ut. Oppsettende virkning ble ikke gitt. Kommunestyret vurderte å innføre nattestenging og to motorferdselsfrie dager i uka, men mente at dette på grunn av sikkerhet i et svært værutsatt område var u hensiktsmessig.

Vedtaket ble påklaget av Fylkesmannen i Troms og Finnmark, Forum for natur og friluftsliv Troms (FNF Troms) og Troms fylkeskommune v/Fylkesrådet.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark har i brev datert 21. februar 2019 klaget på løype 3 (Leinavatnet). Klagen er på samme måte som i 2018 begrunnet i hensynet til naturmangfold og

friluftsliv. Det er ingen nye omstendigheter som skulle tilsi at saken stiller seg annerledes enn hva tilfelle var da de påklaget det forrige vedtaket i brev av 8. januar 2018, eller da vedtaket ble opphevet av oss 7. november 2018. Løypa påklages derfor. Som begrunnelse er det vist til tidligere klage og vårt vedtak. Oppsettende virkning er begjært.

Klagen fra FNF Troms er datert 1. mars 2019 og omfatter løype 3 Ostu–Leinavatn, med unntak av 3.1 løype for næringsformål. Det er vist til tidligere uttalelser og klager, og til vårt vedtak der tidligere klage ble tatt til følge. FNF Troms kan av kommunens saksfremlegg ikke se at kommunen har gjort noen endringer i traséen som skulle tilsi at løype 3 Ostu–Leinavatn nå skulle oppfylle kriteriene for tilstrekkelig hensyn til friluftsliv og naturmangfold. At de to avstikkerne er tatt ut, endrer ikke at naturmangfold og friluftsliv blir alvorlig skadelidende ved opprettelse av løype 3. FNF Troms opprettholder derfor sin klage for løype 3, med unntak av næringsløypa til Paradisbukta, av hensyn til den naturfaglige og friluftsverdien området har som et «Stille rom» og et sammenhengende større villmarksområde som det ikke er mange av i europeisk sammenheng. Det er vist til tidligere klage når det gjelder områdets verdi for friluftsliv og naturmangfold. FNF Troms anmoder om oppsettende virkning.

Fylkesrådet i Troms besluttet i møte den 9. april 2019 i sak 82/19 å påklage Bardu kommunes vedtak i sak 34/19 når det gjelder § 2 punkt 3 Leinavatnet. Det er bedt om at løype 3 Leinavatnet tas ut av den kommunale forskriften. Klagen er fremmet med bakgrunn i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gjeldene § 4a om hensynet til friluftsliv. Det er ingen nye endringer eller bestemmelser knyttet til løype 3 som endrer fylkeskommunens standpunkt knyttet til konsekvenser for friluftsliv og «det stille rom». For nærmere vurderinger er det vist til tidligere høringsuttalelser, klage og klagebehandlinger.

Forberedende klagebehandling ble foretatt av kommunestyret den 12. juni 2019 i sak 60/2019. Klage ble ikke tatt til følge. Kommunestyret «anmoder Fylkesmannen i Nordland om å benytte likhetsprinsippet i sin klagebehandling av forskrift for snøskuterløyper i Bardu kommune, slik at det lokale skjønnet blir vektlagt på lik linje med andre kommuner som har opprettet forskrift». Videre er det angitt noen momenter som kommunestyret mener det må legges vekt på.

Den 26. september 2019 ble det avholdt møte mellom Bardu kommune v/ordfører Toralf Heimdal og rådmann Håvard Gangås og Fylkesmannen i Nordland v/fylkesmann Tom Cato Karlsen, fylkesmiljøvernssjef Torfinn Sørensen og saksbehandler Hanne M.K. Hanssen. Kommunen redegjorde for saken og de vurderinger som er foretatt.

Fylkesmannens kompetanse og vilkårene for å klage

Kommunen er i motorferdselloven § 4 a gitt myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. Nærmere regler når det gjelder fastsettelsen av slike løyper finnes i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagt vassdrag § 4a. Kommunestyrets vedtak om snøscooterløyper kan påklages til fylkesmannen, og det er i forskriften angitt hvem som har klagerett.

Fylkesmannen i Nordland er oppnevnt som settefylkesmann i saken.

Klagerett foreligger for alle de tre klagerne, som berørt statlig og regionalt organ og berørt interesseorganisasjon.

Klageinstansen kan i henhold til forvaltningsloven § 34 prøve alle sider av saken og herunder ta stilling til nye omstendigheter. Den skal vurdere de synspunkter som klageren kommer med, og kan ta opp forhold som ikke er berørt av ham. Der statlig organ er klageinstans for vedtak truffet av en kommune eller fylkeskommune, skal klageinstansen legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Det skal fremgå av vedtaket hvordan klageinstansen har vektlagt hensynet til det kommunale selvstyret.

Klima- og miljødepartementet har i et brev datert 4. oktober 2017 til Fylkesmannen i Troms sagt en del om rammene for klageinstansens overprøving av kommunenes vurderinger og vedtak når det gjelder snøscooterløyper. Disse signalene fra overordnet myndighet på motorferdselsområdet må legges til grunn ved vår behandling av saken.

«Fylkesmannen» blir i det videre brukt om Fylkesmannen i Nordland. Der det er snakk om et annet fylkesmannsembete, vil dette bli angitt.

Fylkesmannens vurdering

Vi viser til vårt vedtak av 7. november 2018 når det gjelder kommunens adgang til å fastsette snøscooterløyper og de utredninger og vurderinger som må foreligge.

Kommunen har tatt ut de to avstikkerne til Lappbukta og Maisabukta, men har ikke gjort andre forandringer når det gjelder løypa og vilkårene for bruk av denne.

Klagernes argumenter er de samme som ved forrige behandling. Når klager foreligger fra tre sentrale instanser, tilsier dette at det foreligger konflikt med friluftslivsinteresser. Området vurderes også å være av betydning for naturmangfold.

Departementets brev av 4. oktober 2017 tilsier klart at det bare unntaksvis kan tenkes tilfelle der konflikt med friluftsliv eller miljøhensyn i seg selv er tilstrekkelig til å anse vedtaket for å være utenfor det loven gir hjemmel for. Fylkesmannen mente ved vår forrige behandling av saken at dette var et slikt tilfelle, men er nå av en annen oppfatning.

Det er i departementets brev sagt at terskelen for å oppheve vedtak bør være høy, og forbeholdes tilfelle der det foreligger åpenbare og direkte konflikter. Regelverk og praksis inneholder ikke ytterligere veiledning når det gjelder hvor terskelen for å oppheve kommunens vedtak skal ligge, og hvor store konflikter det skal være snakk om.

Det er etter Fylkesmannens oppfatning ikke tvil om at det foreligger konflikt med friluftslivsinteresser og naturmangfold, men vi konkluderer med at kommunens ønske om å etablere snøscooterløype i området veier tyngre.

Når lovgiver har gitt kommunene en adgang til å opprette snøscooterløyper, tilsier dette at det vil være lokale forskjeller når det gjelder vekting av de ulike hensynene som foreligger i den enkelte sak.

Bardu kommune har en annen oppfatning når det gjelder potensiell konflikt mellom tradisjonelt friluftsliv og motorisert ferdsel enn det som er lagt til grunn ved utformingen av regelverket. Fylkesmannen har nå valgt å legge større vekt på kommunens oppfatning enn det vi gjorde sist.

Saken må sies å ha vært svært godt opplyst når det gjelder områdets verdi for friluftsliv og naturmangfold. Bardu kommunen har gjennom en rekke uttalelser og klager fra Fylkesmannen i

Troms (og Finnmark), fylkeskommunen og FNF blitt gjort oppmerksom på hvilke interesser som foreligger i området. Klagene og vår forrige klagebehandling har gitt kommunen en klar oppfordring om å ikke etablere snøscooterløype i det aktuelle området. Kommunestyret i Bardu har likevel valgt å tillegge ønsket om en snøscooterløype her størst vekt.

Fylkesmannen finner det klart at kommunens ønske om å legge til rette for kjøring med snøscooter er et saklig hensyn. Kommunen gjorde i møte den 26. september 2019 rede for det de mener er positive konsekvenser ved etablering av snøscooterløype. De har vært gjennom en langvarig prosess, og det er ikke tvil om at det er særdeles viktig for et flertall i kommunestyret å få opprettet snøscooterløype på Leinavatn.

Det er også på det rene at kommunen underveis i prosessen har innført avbøtende tiltak ved at løypa er kortet ned og at fartsgrensen er satt til 40 km/t. De har på denne måten foretatt justeringer i samsvar med innspill de har mottatt, og mener at de på denne måten har tatt tilstrekkelig hensyn til interessene i området.

Fylkesmannen har nå kommet til at Bardu kommune har gjort grundige avveininger i saken, og at det er tatt hensyn til interesser som vil påvirkes av en snøscooterløype i området. Kommunens vedtak stadfestes derfor.

Når det gjelder kommunens henvisning til løyper som er opprettet i andre kommuner, både i Troms og i Nordland, finner vi grunn til å bemerke at det ved fastsetting av snøscooterløyper vanskelig vil være snakk om helt like saker. Usaklig forskjellsbehandling vil derfor være vanskelig å påvise.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland stadfester Bardu kommunestyres vedtak av 13. februar 2019 i sak 34/2019.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Klagerne er underrettet ved kopi av vedtaket.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Torfinn Sørensen
fylkesmiljøvernsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK	Statens hus Damsveien 1	9800	VADSØ
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV TROMS	Postboks 2284	9269	TROMSØ
TROMS FYLKESKOMMUNE	Postboks 6600 Langnes	9296	TROMSØ